

ELS BARRIS DE CANET

Qui som i d'on venim



Dibuixem Canet

ELS BARRIS DE CANET

Qui som i d'on venim



Ajuntament de
Canet de Mar

Àrees d'Educació i Festes

Edita:

Ajuntament de Canet de Mar
Àrees d'Educació i Festes
Edifici Vil·la Flora
Gavarra, sn · 08360 Canet de Mar

Projecte i gestió editorial:

Edicions Els 2 Pins
Ample 46 · 08360 Canet de Mar
els2pins@gmail.com

Textos:

Carles Sàiz i Xiqués

Portada:

Noah Agüero Salviati
Escola Misericòrdia - 6è

Il·lustracions:

Nora Auferil Jubany, Bruna Bassols Torrent, Laia Besa Garcia, Martina Casedas Aliaga,
Leo Coria Ortiz, Tanit Dorca Blázquez, Pau Fabré del Hoyo, Júlia Frigola Galán,
Lili-Marie Gossart, Kala Hernández Rodríguez, Queralt Isarn Pacheco, Júlia Jiménez Fernández,
Marta López Gómez, Gala Martínez Ruano, Sara Naranjo Sanchez, Gisela Pujol Tomás,
Carolina Rodrigues Artigas Ferreira de Mimoso, Nicole Rodríguez González, Lau Soler Martínez,
Sergi Valls Rodríguez, Juliet Vergés Casanovas, Biel Vivó Martínez i Ruipeng Wang.

Primera edició:

abril 2026

Dipòsit legal:

B 9397-2026

Presentació

Un nou Canet amb arrels antigues

Un Canet que creix, que es transforma, que s'eixampla... Un Canet modern però amb arrels profundes. Aquest nou volum de *Dibuixem Canet* ens convida a mirar el nostre poble amb ulls d'infant i, alhora, amb mirada històrica.

Els barris de Canet són molt més que una simple distribució urbana: esdevenen la memòria viva d'un poble que s'ha construït des de la convivència, el treball i la cultura compartida. Des dels primers nuclis de pagesos i pescadors fins a la configuració actual, cada espai ens parla de qui som i d'on venim.

Al llarg del segle XX, el creixement demogràfic va transformar profundament l'estructura dels barris. Els barris primitius es van anar estenent fins a configurar el mapa actual del poble, mentre que altres, com Socarrats, Mercats o Budellers, van quedar més delimitats, preservant la seva identitat.

L'expansió del barri dels Abells cap a nous sectors —com el turó de can Manau, can Gofau, can Santiña o, més endavant, El Grau i can Llorençó— així com el creixement del barri dels Gitanos cap a la zona nord-oest de Canet, reflecteixen un poble en evolució constant.

Aquest desenvolupament urbà però, no només transforma l'espai físic, sinó també les formes de relació, els vincles socials i la manera com la gent s'identifica amb el seu entorn. I és precisament en aquest equilibri entre passat i present on es construeix la identitat col·lectiva d'un poble viu i arrelat, que es transmet i es comparteix de generació en generació.

En definitiva, Canet continua escrivint la seva història a cada carrer, a cada plaça i a cada barri que creix i es redefineix. Aquest volum de *Dibuixem Canet* no és només una mirada al passat o una fotografia del present, sinó també una invitació a reconèixer-nos en aquest paisatge compartit, a estimar-lo i a continuar construint-lo plegats, amb la consciència que cada racó forma part d'una història comuna que ens uneix i ens projecta cap al futur.

Volem agrair a totes les persones que han fet possible aquest projecte: a la tècnica d'Educació i al tècnic de Festes, a Carles Sàiz per la redacció dels textos, i destacar la implicació imprescindible dels docents i de les direccions de les escoles de Canet, així com dels alumnes d'Infantil i Primària que, amb els seus dibuixos, donen vida a aquesta història compartida.

Rosabel Madrid Cámara
Regidora d'Educació, Joventut i Igualtat

1. L'origen dels nostres barris



Sergi Valls Rodríguez
FEDAC Canet Yglesias - 15

L'any 1619, el papa Pau V va concedir el permís oficial per fundar la Confraria del Santíssim Cos de Crist de Canet.

Aquesta germandat va ser impulsada pels veïns del poble amb l'objectiu d'organitzar anualment la festa del Corpus Christi.

A inicis del segle XVII Canet era un poble petit. Tenia poc més de cent cases i masies escampades per la vall on hi vivien pagesos que cultivaven les terres. Però a prop de la platja també començava a formar-se el barri de pescadors. En total, entre famílies pageses i de pescadors, el poble no devia passar dels 400 habitants.



2. Els quinaires i els fadrins

Els pagesos i els pescadors de Canet van començar a col·laborar en la festa del Corpus i, per organitzar-la millor i captar recursos, es van crear els càrrecs dels quinaires i dels fadrins.

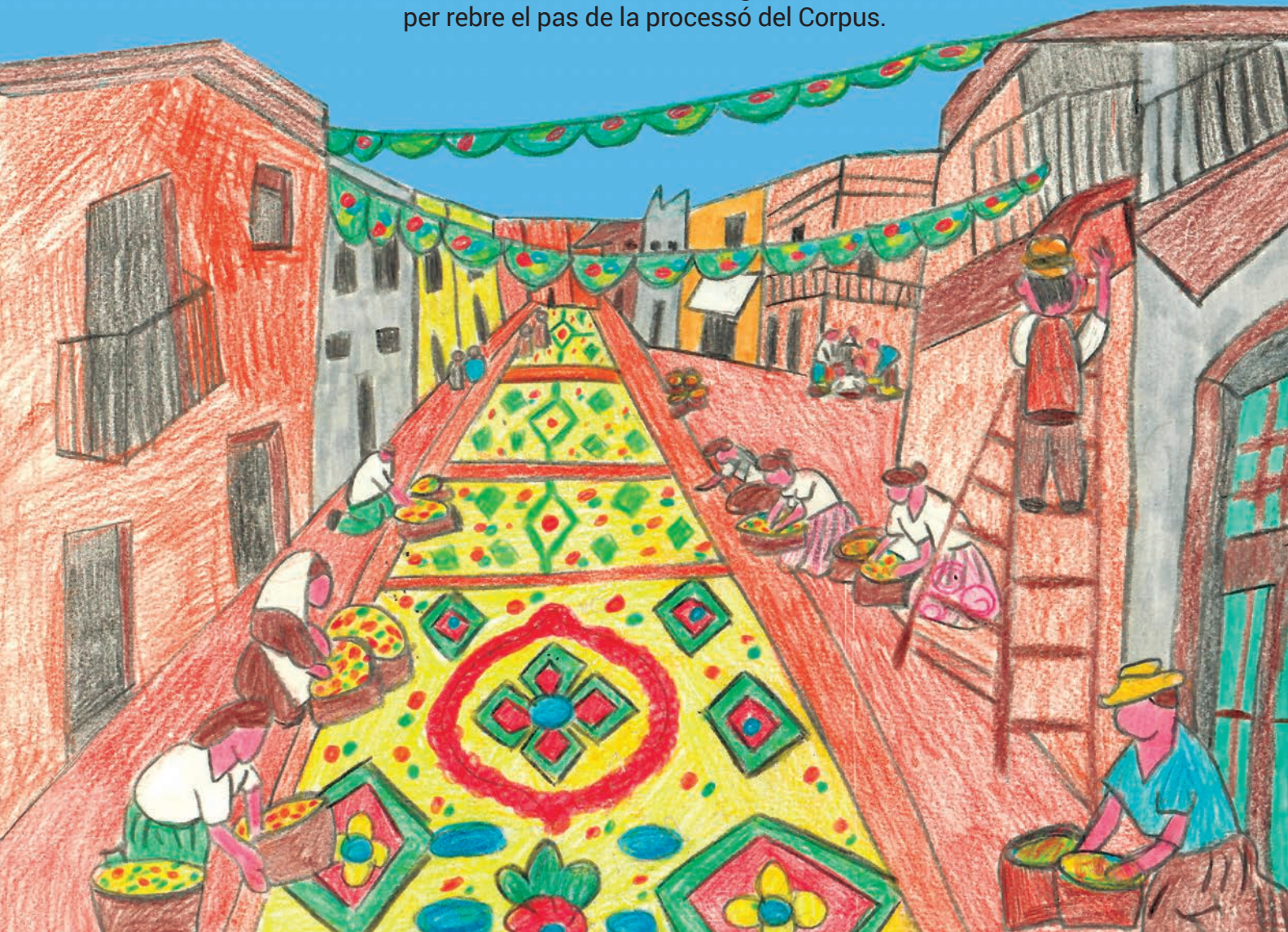
Els quinaires eren homes que s'havien casat feia poc. Se seleccionaven tant de la zona dels pagesos com del barri mariner. Pel que fa als fadrins, eren joves que havien entrat a l'edat adulta.



3. Les enramades i les festes dels barris

Amb el temps, els quinaires i els fadrins van ampliar la celebració amb la «Vuitada de Corpus», que consistia en vuit dies de festes conegudes com «les enramades».

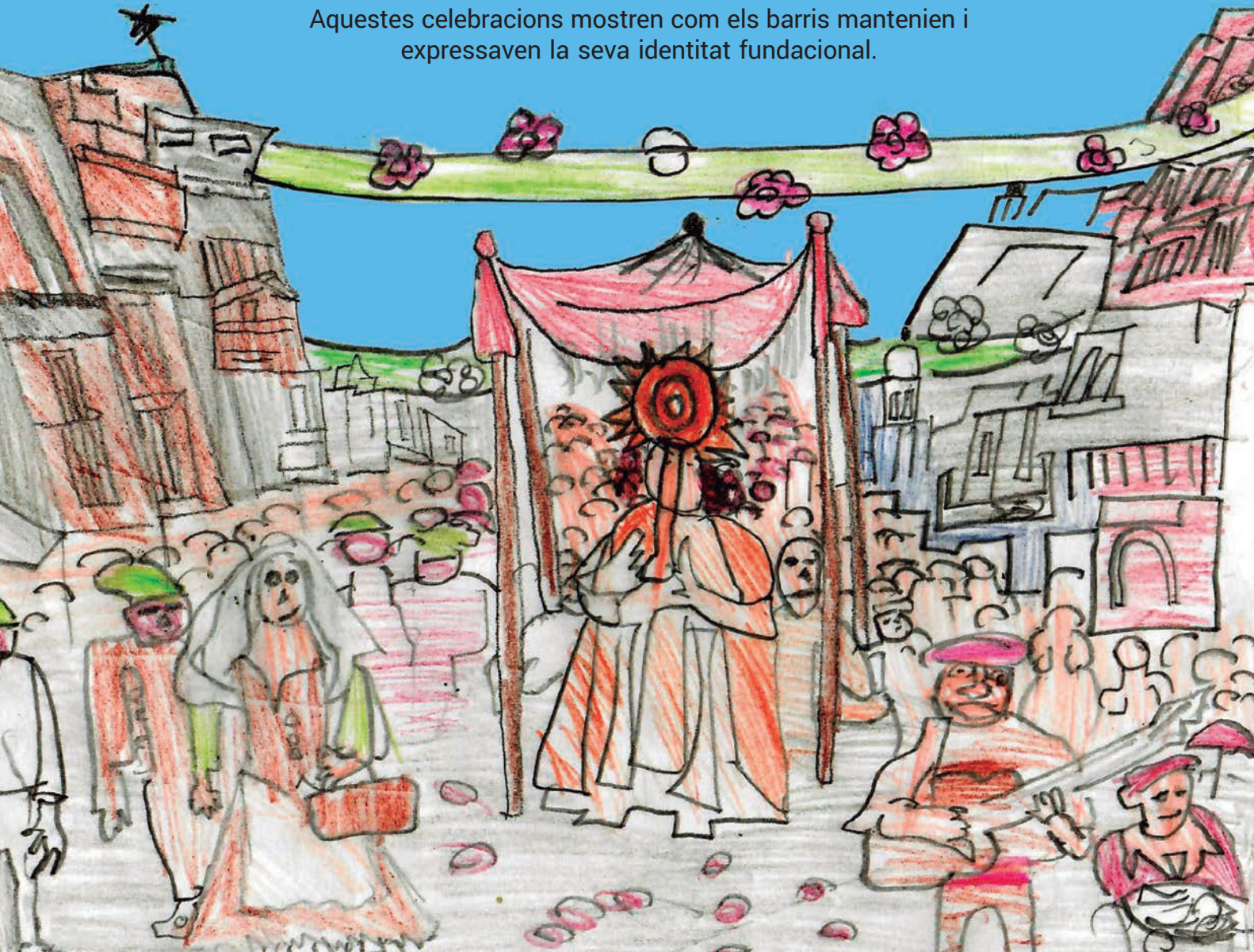
Tant el barri dels pagesos com el dels pescadors van començar a guarnir els carrers i els balcons de les cases amb garlandes i estores florals per rebre el pas de la processó del Corpus.



Amb l'obertura de nous carrers, a finals del segle XVII el poble es va dividir en quatre zones dites «els quartos» i, a inicis del segle XIX, ja es documenten cinc barris: Abells, Gitanos, Budellers, Mercats i Socarrats.

Cada barri celebrava la seva festa un dia concret de la setmana i, plegats, organitzaven «la passada dels barris», una desfilada amb vestits inspirats en la indumentària dels seus avantpassats.

Aquestes celebracions mostren com els barris mantenien i expressaven la seva identitat fundacional.



4. El Barri dels Abells

El Barri dels Abells és probablement el més antic de Canet.

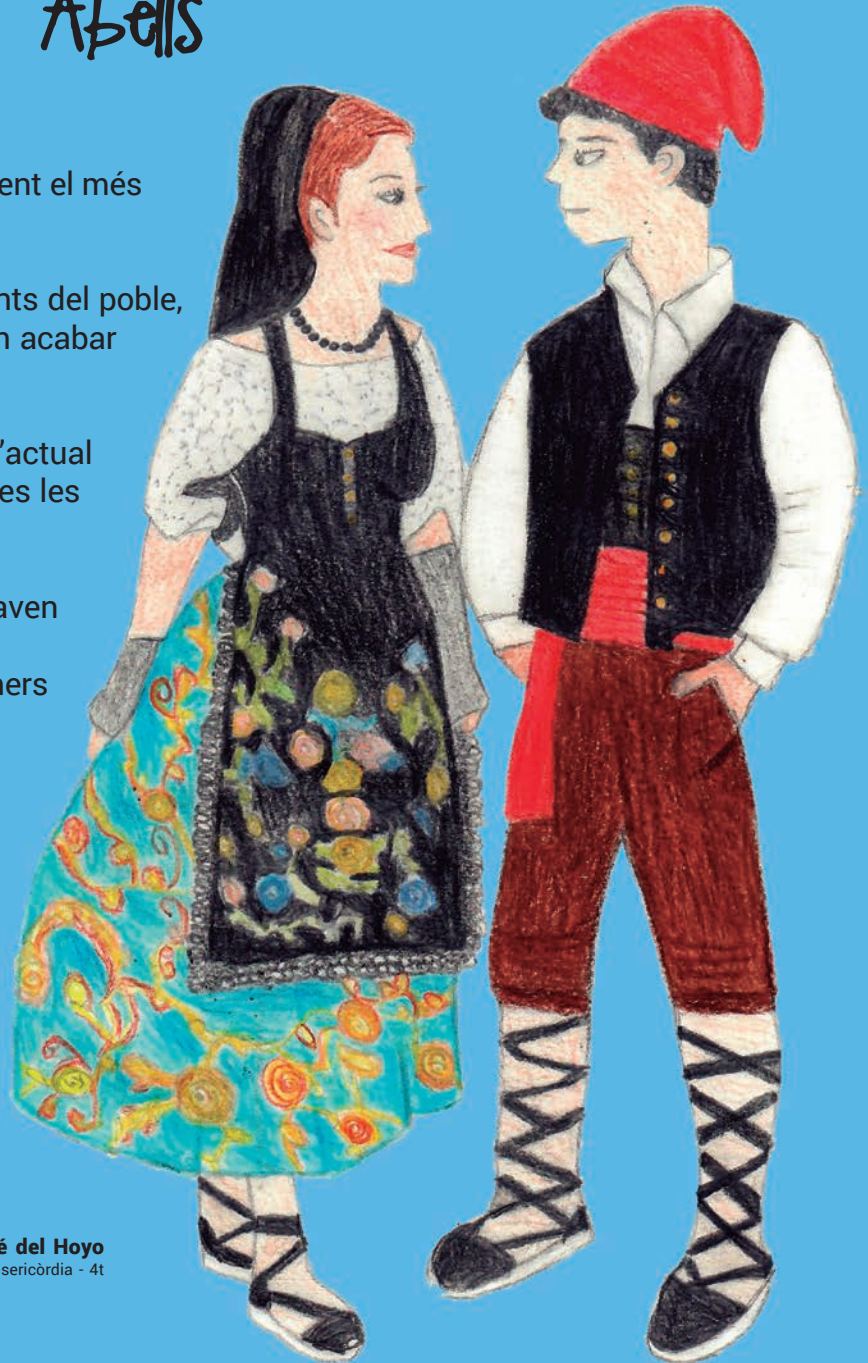
Representava els primers habitants del poble, els «vells», que amb el temps van acabar anomenant-se «abells».

El barri aplegava la part alta de l'actual centre històric i, per extensió, totes les terres de conreu del voltant.

A les cercaviles, els Abells desfilaven vestits de pagesos benestants, recordant els habitants dels primers masos de la vall.

Els nois duïen camisa blanca, pantalons i armilla de vellut, faixa, barretina i espadenyes de veta.

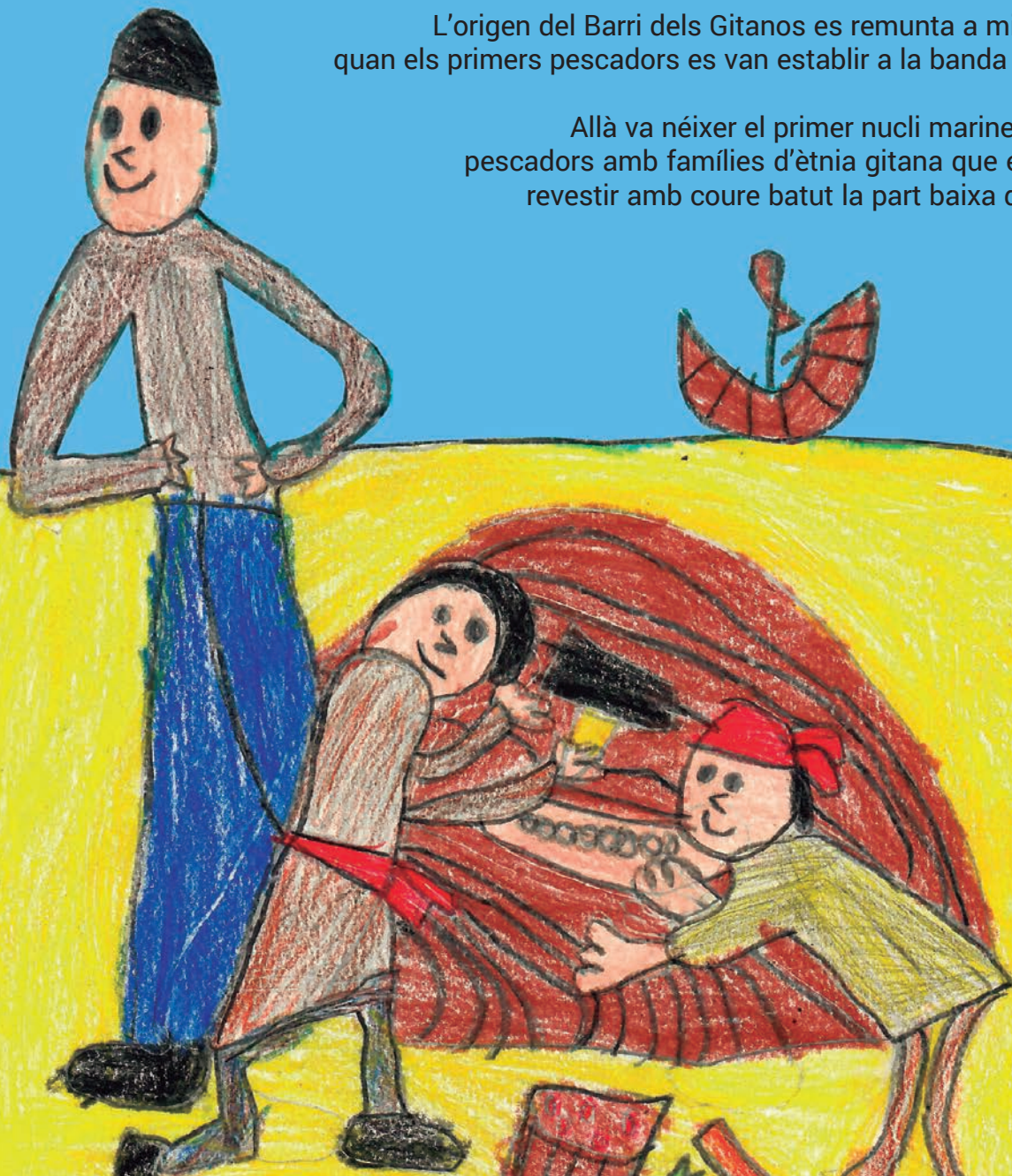
Les noies vestien faldilla blanca amb enagos, davantal negre brodat i un mantó a les espatlles, símbol d'un estament adinerat.

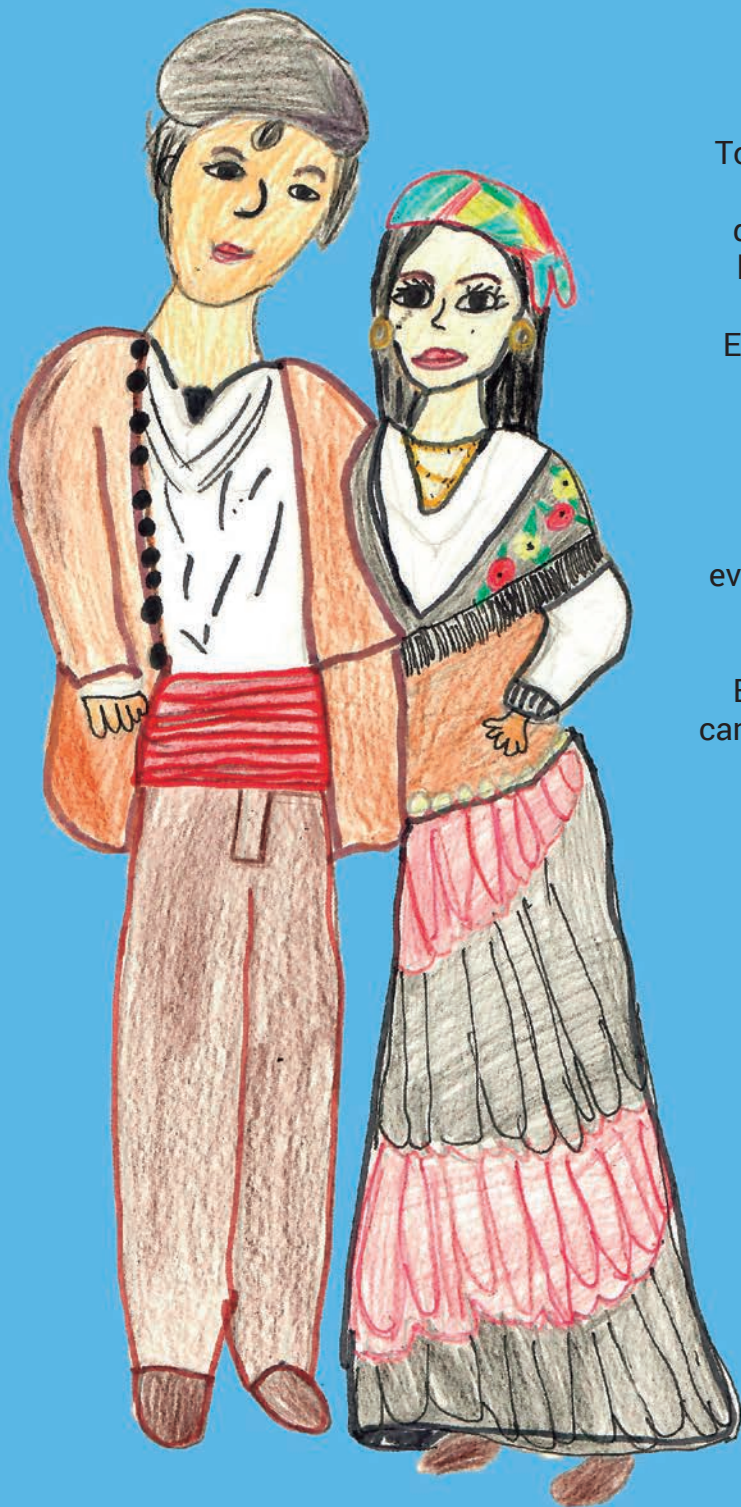


5. El Barri dels Gitanos

L'origen del Barri dels Gitanos es remunta a mitjan segle XVI, quan els primers pescadors es van establir a la banda oest de la vall.

Allà va néixer el primer nucli mariner, on conviuen pescadors amb famílies d'ètnia gitana que es dedicaven a revestir amb coure batut la part baixa de les barques.





Tot i ser el barri mariner per excel·lència, els habitants del Barri dels Gitanos no desfilaven vestits de pescadors durant les cercaviles de la Vuitada de Corpus.

En lloc d'això, portaven la indumentària dels primers gitanos que s'havien establert en aquesta zona de Canet.

Les noies duïen bates de percal i un mantó, que amb el temps van evolucionar fins a convertir-se en vestits de flamenca.

Els homes anaven amb roba de treball: camisoles i pantalons atrotinats i bruts i, fins i tot, alguns portaven la cara emmascarada amb carbó.

L'activitat dels gitanos, juntament amb la dels mestres d'aixa i els navegants de Canet, va ser decisiva per impulsar les drassanes del poble, que al segle XVIII es convertiren en unes de les més importants de Catalunya.

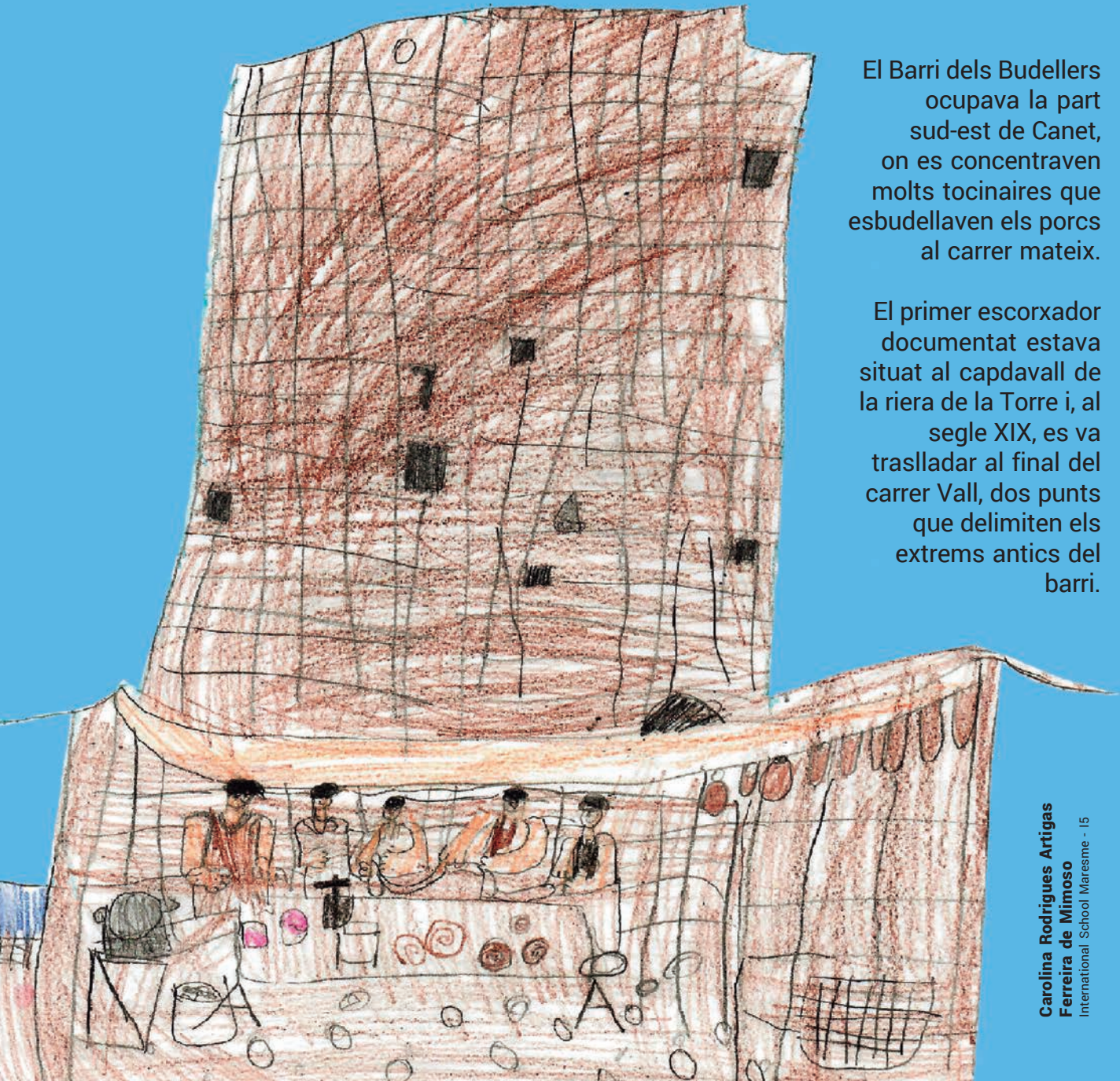
Kala Hernández Rodríguez

Escola Turó del Drac - 4t

6. El Barri dels Budellers

El Barri dels Budellers ocupava la part sud-est de Canet, on es concentraven molts tocinaires que esbudellaven els porcs al carrer mateix.

El primer escorxador documentat estava situat al capdavall de la riera de la Torre i, al segle XIX, es va traslladar al final del carrer Vall, dos punts que delimiten els extrems antics del barri.





A la passada dels barris, els Budellers desfilaven amb roba senzilla de treball, pròpia dels cansaladers i carnisseres.

Els homes duïen camisa porquera ampla i boina, mentre que les dones portaven vestits llargs i foscos, amb davantal blanc, mocador al cap i espadnyes.

Com a complement, tots els representants del barri portaven sempre una gran quantitat de ganivets i tallants de carnisser i botifarres penjades, per distingir-se dels habitants del barri dels Mercats.

Lili-Marie Gossart

International School Maresme - 4t

7. El Barri dels Mercats

El Barri dels Mercats –antigament dit barri dels Mercaders– segurament era una escissió de la part baixa del Barri dels Abells.

A la zona del Torrent de Lledoners s’hi reunien cada dia els pagesos per vendre els seus productes i, per extensió, el barri s’estenia pels carrers adjacents: Sant Jaume, les escales del Sant Crist, el carrer de la Palma i el turó del Castellet.





A la passada dels barris, els veïns dels Mercats primer vestien com els Abells, amb roba de pagesos benestants.

Amb els anys, però, van adoptar una indumentària pròpia de comerciants, amb roba senzilla i davantal per vendre a les parades de la plaça.

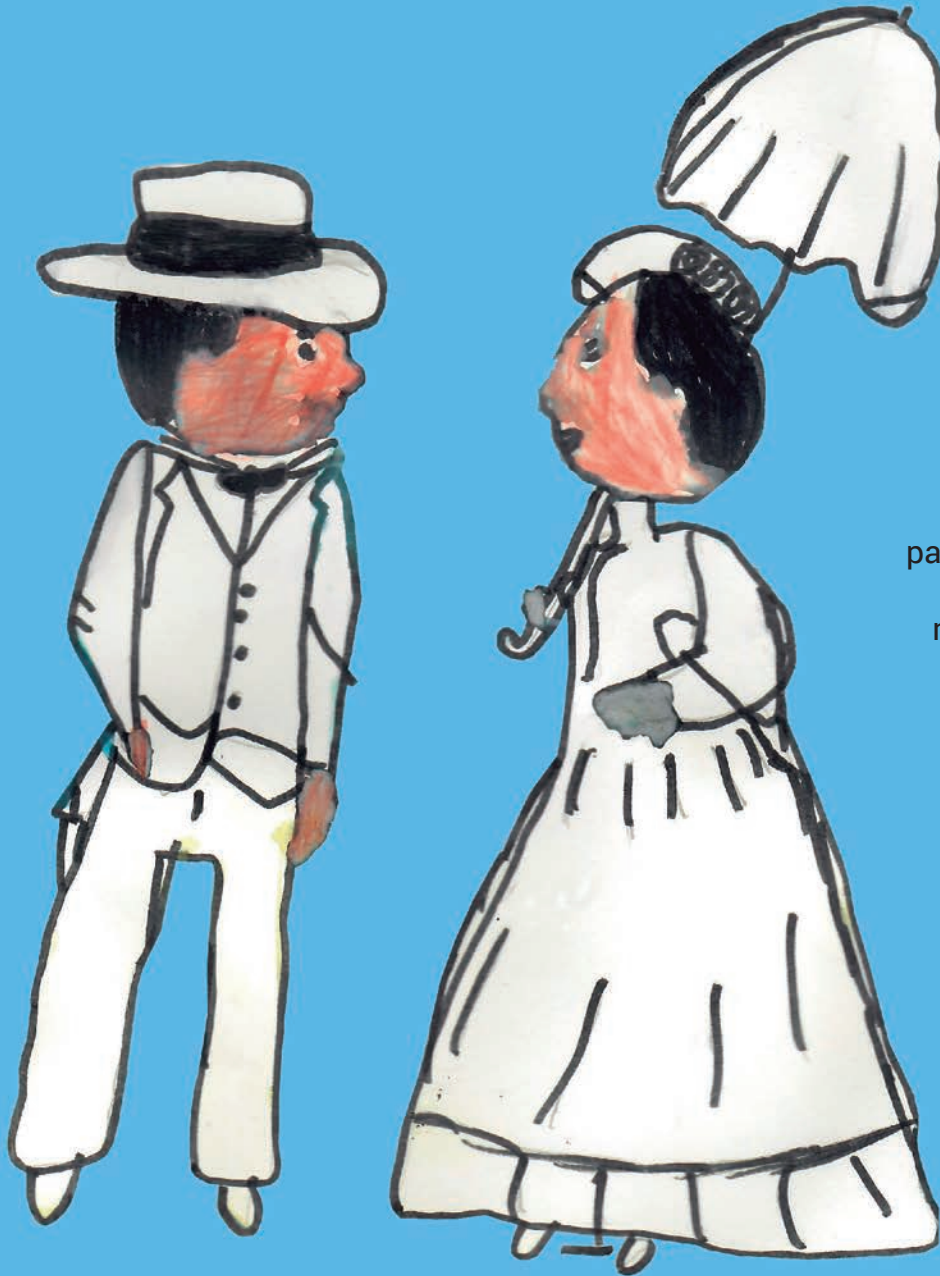
Com a complements, durant la desfilada, els habitants del barri dels Mercats portaven cistells de vímet carregats de fruita i verdura per refermar l'activitat original del barri.

8. El Barri dels Socarrats

El Barri dels Socarrats abraça el carrer Ample, el carrer Castanyer, la plaça Macià i la Santíssima Trinitat, així com el tram de la carretera, l'actual carrer Balmes.

Aquesta zona ocupava una part important de l'antic Camp de Sant Feliu, a la part baixa de la vall. Tot i que l'origen del nom Socarrats no és del tot clar, el barri ja apareix documentat a inicis del segle XIX.





A la passada dels barris, els Socarrats desfilaven amb roba blanca i elegant.

Els homes duïen pantaló i americana de lli i barret canotier, mentre que les dones lluien vestits llargs i elegants. Sovint es passejaven amb ombrel·la per protegir-se del sol.

Amb aquesta indumentària representen els indians adinerats que, al darrer terç del segle XIX, van contribuir a transformar el carrer Ample amb les seves mansions colonials.

9. Caiguda i revifada de les festes

A finals del segle XIX, les activitats de la Vuitada de Corpus van anar de caiguda i la celebració va quedar reduïda gairebé exclusivament a l'àmbit religiós.

Tot i això, després de la Guerra Civil, les festes dels barris es van reprendre.

L'any 1947, el Barri dels Gitanos va voler sorprendre la resta del poble organitzant una «corrida» de toros al pati de la Casa Roura, tot i que l'acte finalment no va anar més enllà d'una exhibició amb un vedell.

En resposta, el Barri dels Abells va decidir construir una parella de gegants, en un context de rivalitat festiva entre barris que estimulava la creativitat i la participació popular.



Els Abells van adquirir els caps i les mans dels gegants a la botiga barcelonina *El Ingenio*.

Les estructures les va construir el fuster Miquel Puig, i les dones del barri es van encarregar de dissenyar i cosir els vestits.



Des de 1947, els gegants dels Abells han estat presents en totes les festes de Canet.

I tu, de quin barri ets?

- ABELLS
- GITANOS
- BUDELLERS
- MERCATS
- SOCARRATS



D'esquerra a dreta, dibuixos de
Lau Soler Martínez Escola Turó del Drac - 4t.
Marta López Gómez Escola Misericòrdia - 5è.
Leo Coria Ortiz Escola Misericòrdia - 4t.
Juliet Vergés Casanovas FEDAC Canet Yglesias - 4t.
Martina Casedas Aliaga International School Maresme - 4t.

Agraïments

Mestres i alumnes de l'Escola Misericòrdia

13 Ed. Infantil
14 Ed. Infantil
15 Ed. Infantil
1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària
6è Ed. Primària

Mestres i alumnes de l'Escola Turó del Drac

13 Ed. Infantil
14 Ed. Infantil
15 Ed. Infantil
1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària
6è Ed. Primària

Mestres i alumnes del FEDAC Canet Yglesias

13 Ed. Infantil
14 Ed. Infantil
15 Ed. Infantil
1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
3r Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària
6è Ed. Primària

Mestres i alumnes de l'International School Maresme

1r Ed. Primària
2n Ed. Primària
4t Ed. Primària
5è Ed. Primària

Amb la col·laboració de Xavier Mas i Francesc Rodríguez (Centre d'Estudis Canetencs), Gemma Martí (Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner) i Iolanda Serrano (Arxiu Municipal)

Dibuixem Canet

és un projecte didàctic que pretén transmetre als alumnes d'educació infantil i primària de les escoles de Canet coneixements sobre la història, el patrimoni, les festes i les tradicions del municipi, mitjançant la seva participació plàstica.



Ajuntament de
Canet de Mar

Àrees d'Educació i Festes

